

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

201172052(INI)

25.5.2011

UDKAST TIL BETÆNKNING

om den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse
(2011/2052(INI))

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

Ordfører: Frédéric Daerden

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE	9

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse (2011/2052(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 3, stk. 3, og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 9, 148, 160 og 168,
- der henviser til EU's charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 1, 16, 21, 23, 24, 25, 30, 31 og 34¹,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1098/2008/EF af 22. oktober 2008 om det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse (2010)²,
- der henviser til konklusionerne fra mødet den 8. juni 2010 i Rådet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerpolitik) om: "Lighed og sundhed i alle politikker: Solidaritet på sundhedsområdet"³,
- der henviser til konklusionerne fra mødet den 7. marts 2011 i Rådet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerpolitik)⁴,
- der henviser til udtalelse af 15. februar 2011 fra Udvalget for Social Beskyttelse om den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse – der er et flagskibsinitiativ under Europa 2020-strategien⁵,
- der henviser til rapport af 10. februar 2010 fra Udvalget for Social Beskyttelse med en evaluering af Europa 2020-strategiens sociale dimension⁶,
- der henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse om "Solidaritet på sundhedsområdet: Begrænsning af uligheder på sundhedsområdet i EU"⁷,
- der henviser til udtalelse fra Regionsudvalget om den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse⁸,
- der henviser til Kommissionens henstilling af 3. oktober 2008 om aktiv integration af

¹ EUT C 303 af 14.12.2007, s. 1.

² EUT L 298 af 7.11.2008, s. 20.

³ Rådet, pressemeddelelse 10560/10 (presse 156), 3019. samling i Rådet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerpolitik) den 7. og 8. juni 2010.

⁴ Rådet, pressemeddelelse 7360/11 (presse 52), 3073. samling i Rådet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerpolitik) den 7. marts 2011.

⁵ Udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse (SPC) til Rådet og Det Europæiske Råd, 6491/11, SOC 124 af 15. februar 2011.

⁶ Rapport fra Udvalget for Social Beskyttelse til Rådet og Det Europæiske Råd, 6624/11 ADD 1 SOC 135 ECOFIN 76 SAN 30, af 18. februar 2011.

⁷ Udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse (SPC) til Rådet og Det Europæiske Råd, 9960/10, SOC 357 SAN 122 af 20. maj 2010.

⁸ CdR 402/2010 endel., <http://toad.cor.europa.eu/corwipdetail.aspx?folderpath=ECOS-V/012&id=20923>.

mennesker, som er udstødt fra arbejdsmarkedet¹,

- der henviser til Kommissionens meddelelse om "Solidaritet på sundhedsområdet: Begrænsning af uligheder på sundhedsområdet i EU" (KOM(2009)0567),
- der henviser til Kommissionens meddelelse om en strategi for Den Europæiske Unions effektive gennemførelse af chartret om grundlæggende rettigheder (KOM(2010)0573),
- der henviser til Kommissionens meddelelse "Europa 2020: En strategi for intelligent, bæredygtig og inkluderende vækst" (KOM(2010)2020),
- der henviser til sin beslutning af 4. oktober 2001 om De Forenede Nationer: den internationale dag for udryddelse af fattigdom²,
- der henviser til sin beslutning af 9. oktober 2008 om fremme af social integration og bekæmpelse af fattigdom, herunder børnefattigdom, i EU³,
- der henviser til sin beslutning af 6. maj 2009 om aktiv integration af mennesker, der er udstødt fra arbejdsmarkedet⁴,
- der henviser til sin beslutning af 16. juni 2010 om Europa 2020⁵,
- der henviser til sin beslutning af 20. maj 2010 om samhørighedspolitikens bidrag til opfyldelse af Lissabon-målsætningerne og EU2020-målene⁶,
- der henviser til sin lovgivningsmæssige beslutning af 8. september 2010 om et forslag til Rådets holdning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik: Del II i de integrerede retningslinjer for Europa 2020⁷,
- der henviser til sin beslutning af 20. oktober 2010 om den finansielle, økonomiske og sociale krise: henstillinger vedrørende foranstaltninger og initiativer, der bør træffes⁸,
- der henviser til sin beslutning af 20. oktober 2010 om mindsteindkomstens betydning for bekæmpelse af fattigdom og fremme af et samfund med plads til alle⁹,
- der henviser til sin beslutning af 16. februar 2011 om Kommissionens grønbog om sikre, tilstrækkelige og bæredygtige pensionssystemer i Europa¹⁰,
- der henviser til sin beslutning af 8. marts 2011 om fattigdom blandt kvinder i Den

¹ EUT L 307 af 18.11.2008, s. 11.

² EFT C 87E af 11.4.2002, s. 253.

³ EUT C 9E af 15.1.2010, s. 11.

⁴ EUT C 212E af 5.8.2010, s. 23.

⁵ Vedtagne tekster P7_TA(2010)0223.

⁶ Vedtagne tekster P7_TA(2010)0191.

⁷ Vedtagne tekster P7_TA(2010)0309.

⁸ Vedtagne tekster P7_TA(2010)0376.

⁹ Vedtagne tekster P7_TA(2010)0375.

¹⁰ Vedtagne tekster P7_TA(2011)0058.

Europæiske Union¹,

- der henviser til sin beslutning af 7. september 2010 om kvindernes rolle i et aldrende samfund²,
 - der henviser til Europa-Parlamentets erklæring af 16. december 2011 om en EU-strategi for hjemløshed³,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse: En europæisk ramme for social og territorial samhørighed (KOM (2010)0758),
 - der henviser til forretningsordenens artikel 48,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og udtalelser fra Budgetudvalget, Kultur- og Uddannelsesudvalget og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A7-0000/2011),
- A. der henviser til, at de mest sårbare dele af befolkningerne er dem, der er hårdest ramt af krisen og stramningerne,
- B. der henviser til, at fattigdom og social udstødelse har været tiltagende i perioden fra 2000 til 2008 trods Unionens indsats, at disse fænomener ikke kan reduceres, og at den inkluderende vækst ikke kan gennemføres, uden at ulighed og diskrimination bekæmpes,
- C. der henviser til, at Europa 2020-strategien har til formål at reducere antallet af personer, der er truet af fattigdom, med 20 mio. ud fra tre indikatorer (fattigdomsrisikoen (efter overførselsindkomster), indekset for materielle afsavn og antallet af personer, der lever i husstande med meget lav arbejdsintensitet),
- D. der henviser til, at fattigdom skader væksten, øger det offentlige underskud og mindsker den europæiske konkurrenceevne;
- E. der henviser til, at fattigdom er et mangefacetteret fænomen, der kræver en samlet tilgang under hensyntagen til menneskers forskellige livsfaser og flerdimensionelle behov, og som også skal baseres på en garanti for adgang til rettigheder, ressourcer og tjenester,
- F. der henviser til, at beskæftigelse alene ikke giver mulighed for at trække mennesker ud af fattigdom, og at fænomenet med fattige arbejdstagere er blevet mere anerkendt de seneste år,
- G. der anser fattigdomstærsklen på 60 % af den nationale gennemsnitsindkomst for at være en nyttig og nødvendig indikator, men betragter "en kurv af grundlæggende goder og rettigheder" som lige så afslørende for behovet for offentlige politikker,

¹ Vedtagne tekster P7_TA(2011)0086.

² Vedtagne tekster P7_TA(2010)0306.

³ Vedtagne tekster P7_TA(2010)0499.

- H. der henviser til, at den sociale beskyttelse, herunder minimumsindtægtsordningerne, spiller en økonomisk stabiliserende nøglerolle, der begrænser krisers konsekvenser, og en central fordelingsrolle i hele livsforløbet, hvilket sikrer mod sociale risici og forebygger fattigdom,
- I. der henviser til, at sundhed og forventet levealder er knyttet til det sociale miljø og fattigdom i barndommen, og at den sundhedsmæssige forskel på rig og fattig fortsat er vigtig og bliver større på visse områder,
- J. der henviser til, at ældre, herunder navnlig kvinder, er udsat for en større fattigdomsrisiko end befolkningen generelt på grund af indtægtstab i forbindelse med pensioneringen, samt andre faktorer som den fysiske afhængighed; der henviser til, at det manglende sociale bånd mellem generationerne er et stort problem i vore samfund,
- K. der henviser til, at kvinder er mere udsatte for fattigdom på grund af forskellige faktorer som f.eks. den vedvarende lønforskel mellem kønnene, de fortsatte forskelle i pensioner og beskæftigelsesmæssig forskelsbehandling,
- L. der henviser til, at 20 % af alle børn er udsat for en fattigdomsrisiko mod 17 % af den samlede europæiske befolkning;
- M. der henviser til, at ungdomsarbejdsløsheden, der allerede er højere end for andre aldersgrupper, er eksploderet i EU siden krisen,
- N. der henviser til, at indvandrere er alvorligt ramt af den økonomiske krise,
- O. der henviser til, at fattigdomssatsen for handicappede er 70 % højere end gennemsnittet,
- P. der henviser til, at en betydelig del af Europas romaer er marginaliserede og lever under ynkværdige socioøkonomiske forhold,

Metoder for platformen

1. kræver, at Kommissionen inddrager civilsamfundet på nationalt og europæisk plan og institutionaliserer møder mellem mennesker, der lever i fattigdom, som led i det årlige fattigdomskonvent;
2. kræver en kritisk og regelmæssig overvågning af medlemsstaternes fremskridt med at gennemføre målene for reduktion af fattigdommen og medlemsstaternes omsætning heraf i undermål;
3. kræver, at Kommissionen helt klart påtager sig sit juridiske ansvar i tilfælde af manglende anvendelse af den horisontale sociale klausul, og at den præciserer platformens rolle i forbindelse med gennemførelsen;
4. kræver, at Kommissionen identificerer de budgetposter, der er berørt af platformen;
5. kræver, at den åbne koordinationsmetode styrkes og anvendes korrekt på fattigdomsområdet ved hjælp af nationale strategier for social integration, der skal evalueres i fællesskab;

6. kræver, at Kommissionen specificerer de fælles principper for definition af en "kurv med grundlæggende goder og tjenester", som skal være tilgængelig for alle;

Løsningsmodeller

7. kræver en tidsplan for gennemførelsen af Kommissionens henstilling fra 2008 om strategien for en aktiv integration;
8. støtter oprettelsen af kvalitetsarbejdspladser ved hjælp af faglig uddannelse og individuel bistand til jobsøgning, navnlig for ugunstigt stillede grupper;
9. kræver lige rettigheder og social beskyttelse for alle arbejdstagere i alle medlemsstater;
10. anbefaler medlemsstaterne at gennemføre eller udbygge foranstaltningerne for integration af handicappede i virksomheder og offentlige tjenester for at stimulere integrationen;
11. erkender nødvendigheden af at evaluere EU-fondenes indvirkning på bekæmpelsen af fattigdommen, selv om dette ikke er deres centrale mål; anser projekter, der kombinerer beskæftigelsesmål og -strategier, men også aktiv integration, for at være prioriterede,
12. opfordrer medlemsstaterne til at forelægge nationale reformprogrammer, der er i overensstemmelse med platformens mål, og opfordrer Kommissionen til ikke at begrænse deres investeringskapacitet og muligheder for sociale udgifter som led i den økonomiske styring i betragtning af, at bekæmpelsen af fattigdommen kræver en intelligent, holdbar og integrerende vækst, således som det anføres i Europa 2020-strategien;
13. kræver, at Kommissionen tager initiativ til et horisontalt direktiv om antidiskrimination med henblik på at forsætte bekæmpelsen af forskelsbehandling;
14. glæder sig over Kommissionens ønske om at afklare den juridiske ramme for virksomheder inden for den sociale økonomi, så de virkelig kan yde deres bidrag til bekæmpelsen af fattigdommen;
15. kræver en proaktive boligpolitik for at sikre alle adgang til en ordentlig bolig til rimelige priser, samt en energipolitik med styrket anvendelse af vedvarende energikilder og øget energieffektivitet;
16. kræver, at romaerne inddrages i alle Unionens eller medlemsstaternes politikker, der vedrører deres sociale integration;
17. kræver, at bekæmpelsen af børnefattigdom koncentrerer omkring forebyggelse med garanti for adgang til dagplejeinstitutioner ved hjælp af et tilstrækkeligt fintmasket net for de forskellige områder;
18. ønsker, at Kommissionen tager initiativ til et rammedirektiv for minimumsindkomster, der gør det muligt at forudsige fattigdom og giver et grundlag for et værdigt liv og for at komme videre med et arbejde eller en uddannelse med respekt for forskellig praksis, kollektive aftaler og lovbestemmelser i de forskellige medlemsstater;
19. mener, at forsørgelsesordningerne for ældre skal være meget udviklet i alle medlemsstater

for at forhindre, at disse bliver udelukket eller fattige;

20. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.

BEGRUNDELSE

Den Europæiske Union, der ganske vist er et af de rigeste områder i verden, tæller mere end 80 mio. mennesker, der er truet af fattigdom, herunder 20 mio. børn, hvilket svarer til 8 % af den erhvervsaktive befolkning.

Denne situation er uforenelig med de europæiske værdier om retfærdighed og solidaritet, der er indeholdt i traktaterne.

Men fattigdom og social udstødelse har i de seneste år været tiltagende til trods for Unionens forpligtelse til at bekæmpe disse.

Krisen i 2008 og dennes konsekvenser har forværret problemet og har lagt pres på de mest sårbare befolkningsgrupper.

Bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse henhører ganske vist i alt væsentlig under de nationale regerings ansvar, men Unionen kan dog spille en vigtig rolle, når det drejer sig om sensibilisering, koordinering og finansiering.

For at sikre en bæredygtig og inkluderende vækst er det vigtigt at integrere de mest sårbare kategorier i det europæiske projekts kerne, for bekæmpelse af fattigdom er en motor for denne fremtidige vækst.

Europa-Parlamentet og Rådet har udnævnt 2010 til det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse for at bekræfte og styrke den politiske forpligtelse, EU oprindeligt indgik ved lanceringen af Lissabon-strategien, til at gøre "en markant indsats for at få udryddet fattigdommen".

I løbet af året har Europa-Parlamentet bl.a. vedtaget betænkningen om mindsteindkomstens betydning for bekæmpelse af fattigdom og fremme af et samfund med plads til alle.

Kommissionen offentliggjorde desuden den 16. december 2010 sin meddelelse om den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse: En europæisk ramme for social og territorial samhørighed.

Det drejer sig om et af de 7 flagskibsinitiativer under Europa 2020-strategien. Denne platform skal give medlemsstaterne en ramme med en diversificeret tilgang for at nå de konkrete mål i 2020-strategien, nemlig en reduktion af antallet af mennesker i en udsat situation med 20 mio. inden 2020.

Platformen skal ses som et led i en strategi for intelligent, bæredygtig og inkluderende vækst, og den skal bl.a. fremme innovation og sociale eksperimenter, bekæmpelse af fattigdom i de forskellige udformninger, denne måtte antage, i hele livsforløbet, optimering af de europæiske fonde samt effektivisering af den sociale beskyttelse.

Medlemsstaterne skal i de kommende måneder forelægge deres nationale reformprogrammer for Kommissionen og integrere den måde, hvorpå de agter at bekæmpe social udstødelse og

fattigdom; De redegør efterfølgende for deres initiativer i de nationale rapporter om Europa 2020-strategien.

Da fattigdom er et fænomen, der skyldes flere faktorer, kræves der en integreret tilgang, der involverer offentlige myndigheder på forskellige niveauer, lige fra europæisk til lokalt plan i partnerskab med lokale aktører.

Det er baggrunden for denne betænkning, der i vidt omfang har fået bidrag fra de berørte aktører, navnlig for så vidt angår de forslag til udryddelse af den svøbe, som fattigdom og social udstødelse er.